

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
KANTONALNI SUD U LIVNU

Broj: 10 0 U 005487 23 U 2
Livno, 2.10.2024.godine

P R E S U D A

Kantonalni sud u Livnu, po sutkinji toga suda Ani Krstanović, uz sudjelovanje Ivane Dalić kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja Z. B. iz T., ..., zastupan po punomoćnicima Odvjetničko društvo Paponja & Partneri d.o.o. Mostar, protiv akta broj: UP-II-03-37/1-636/23 od 29.8.2023.godine, tuženog F BiH Vlada F BiH, Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata Sarajevo, i Zaključka Službe za pitanja branitelja i zajedničke poslove, Odsjeka za pitanja branitelja, općine Tomislavgrad, broj: 09/1-37-81-89/21-3 od 24.5.2023. godine, radi poništenja rješenja, nakon održane javne rasprave dana 3.9.2024.godine, u nazočnosti punomoćnika tužitelja odvjetnice Jelene Šantić iz Mostara, a u odsutnosti uredno obaviještenog tuženog, a dana 2.10.2024.godine,

P r e s u d i o j e

Tužba tužitelja se usvaja i poništava se rješenje tuženog Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida Domovinskog rata Sarajevo, broj: UP-II-03-37/1-636/23 od 29.8.2023. godine i prvostupanjski zaključak Službe za pitanja branitelja i zajedničke poslove, Odsjek za pitanja branitelja općine Tomislavgrad, broj: 09/1-37-1-89/21-3 od 24.5.2023. godine, i upravna stvar rješava:

Na temelju upravnog akta - rješenja Odjela za pitanja branitelja domovinskog rata Tomislavgrad, općina Tomislavgrad, broj: 09-41-136/05 od 27.5.2005. godine na koje je dana suglasnost Uprave za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata Hrvatskog vijeća obrane, broj: UP-R/10-03-41-75/06 od 17.1 12006. godine, a na prijedlog tužitelja, obvezuje se Federacija Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata Sarajevo, da isplati tužitelju novčanu tražbinu na ime neisplaćenih mjesečnih invalidnina u iznosima od po 234,88 KM umanjeno za isplaćivane mjesečne iznose od po 50,24 KM, tako da je tuženi dužan isplatiti tužitelju razliku mjesečnih invalidnina u iznosima od po 184,64 KM za svaki mjesec počevši od 01.09.2013. godine pa do 14.12.2017. godine, s tim što od ukupnog iznosa glavnice treba umanjiti isplaćeni iznos od 430,00 KM, a zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počevši od dospijeać svakog pojedinog obroka pa do konačne isplate, s tim da svaki pojedini obrok dospijeva najkasnije do 10-og dana narednog mjeseca u odnosu na mjesec za koji se invalidnina isplaćuje, sve u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti presude, kao i platiti troškove upravnog postupka i spora u iznosu od 2.842,70 KM, a sve u roku 30 dana sa zakonskom zateznom kamatom počevši od donošenja ove odluke pa do isplate i pod prijetnjom izvršenja, i to:

zapljenom i prijenosom novčanih sredstava koja se vode na transakcijskim računima Federacije Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida Domovinskog rata Sarajevo otvorenim kod Union Banke d.d. Sarajevo broj: ..., broj: ... i broj: ... i drugih računa tuženog otvorenih kod poslovnih banaka, zajedno sa troškovima postupka na račun punomoćnika tužitelja otvoren kod Uni Credit Banke d.d. Mostar, sa naznakom „isplata za Z. (I.) B.“.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem tuženika odbijena je kao neutemeljena žalba tužitelja, izjavljena protiv Zaključka Službe za pitanja branitelja i zajedničke poslove Odsjeka za pitanje branitelja općine Tomislavgrad broj: 09/1-37-1-89/21-3 od 24.5.2023. godine.

Nezadovoljan odlukom tuženika, tužitelj je pokrenuo upravni spor kod ovog suda. U tužbi ističe da je tužitelj putem punomoćnika podnio nadležnom prvostupanjskom tijelu 5. 7. 2016. godine zahtjev kojim traži da se tužitelju isplati mjesečna invalidnina na koju je stekao pravo pravomoćnim rješenjem Odjela za pitanje branitelja Domovinskog rata Tomislavgrad, Općine Tomislavgrad broj: 09-41-136/05 od 27. 5. 2005. godine, na koje je Uprava za pitanje branitelja i stradalnika Domovinskog rata HVO-e broj: UP-R/10-03-41-75/06 od 17. 11. 2006. godine. Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida Domovinskog rata je dana 15. 8. 2013. godine donijelo rješenje broj: UP-I-03-41-ZKZ-704/11 od 15. 8. 2013. godine, kojim je ukinuto rješenje od 27. 5. 2005. godine, te je tužitelju priznat status RVI IX grupe s 30 % vojnog invaliditeta. Rješavajući po tužbi Vrhovni sud donio je presudu broj: 70 0 U 004221 16 U 2 od 2. 6. 2016. godine kojim je tužbu usvojio te poništio prvostupanjsko rješenje od 15. 8. 2013. godine i predmet vratio istom organu na ponovno rješavanje .

U ponovnom postupku Federalno ministarstvo donijelo je rješenje broj: UP-I-03-41-ZKZ-704/14-1 od 14. 12. 2017. godine, kojim je ukinulo rješenje od 27. 5. 2005. godine te je tužitelju priznat status RVI VII grupe s 40 % vojnog invaliditeta počevši od 15. 8. 2013. godine. Tužitelj je podnio tužbu na navedeno rješenje 14. 12 2017. godine, kojim je tražio da se preinači rješenje tuženika u stavku 3, te je Vrhovni sud presudom broj: 70 0 U 004221 18 U 3 od 18. 4. 2019. godine usvojio tužbu i preinačio rješenje broj: UP-I-03-41-ZKZ-704/14-1 od 14. 12. 2017. godine u stavku 3 dispozitiva, te umjesto dana 15. 8. 2013. godine treba stajati 14. 12. 2017. godine. Imajući u vidu naprijed navedenu presudu rješenje Odjela za pitanja branitelja Domovinskog rata Tomislavgrad, Općina Tomislavgrad broj: 09-41-136/05 od 27. 5. 2005. godine je bilo na snazi sve do 14. 12. 2017. godine, zbog čega podnositelju treba isplatiti zaostale iznose osobnih invalidnina od 15. 8. 2013. godine do 14. 12. 2017. godine. Zbog navedenog predlaže da se tužba usvoji, pobijana rješenja ponište i da sud donese presudu kojom će se tuženiku naložiti da isplati ukupan iznos od 9.198,28 KM na ime razlike ne isplaćene invalidnine, te predlaže da tuženik tužitelju naknadi troškove spora.

U odgovoru na tužbu predloženo je da se tužba odbije kao neutemeljena.

Tužba je utemeljena.

Na javnoj raspravi punomoćnik tužitelja je ostao kod tužbe i zahtjeva iz tužbe, ističući da je rješenje Odjela za pitanja branitelja Domovinskog rata Tomislavgrad, broj: 09-41-136/05

od 27.5.2005.godine bilo na snazi do 14.12.2017.godine, stoga tuženik treba isplatiti zaostale osobne invalidnine tužitelju od 15.8.2013.godine do 14.12.2017.godine.

Ispitujući zakonitost pobijanog akta u granicama zahtjeva iz tužbe, sukladno članku 34 stavak 1 Zakona o upravnim sporovima (Službene novine F BiH br. 9/05) odlučeno je kao u izreci zbog sljedećeg:

Iz predmetnog upravnog spisa proizlazi da je Zaključkom broj: 09/1-37-1-89/21-3 od 24.5.2023.godine, Službe za pitanja branitelja i zajedničke poslove, Odsjek za pitanja branitelja općine Tomislavgrad, a u izvršenju presude Kantonalnog suda u Livnu broj: 10 0 U 005487 21 U od 14.3.2022.godin, priznat tužitelju retroaktivni iznos za isplatu od 10.760,52 KM za razdoblje od 1.9.2013.godine do 30.12.2017.godine. Istim Zaključkom odbijen je zahtjev tužitelja za isplatom zakonskih zateznih kamata i troškova sastava zahtjeva kao neutemeljen.

Neprijeporno je da je tužitelju rješenjem prvostupanjskog organa Službe za pitanje branitelja Općine Tomislavgrad rješenjem broj: 09-41-136/05 od 27. 5. 2005. godine, priznato svojstvo ratnog vojnog invalida V grupe sa 70 % vojnog invaliditeta po osnovi bolesti i ranjavanja zadobivene kao pripadnik HVO-a, počev od 1. 6. 2005. godine, kao i pravo na osobnu invalidninu u mjesečnom iznosu od 234,88 KM. Na navedeno rješenje Uprava za branitelje dala je suglasnost 17. 11. 2006. godine. Federalno ministarstvo za pitanje branitelja i invalida Domovinskog rata donijelo je rješenje broj: UP-I-03-41-ZKZ-704/11 od 15. 8. 2013. godine, kojim je ukinuto rješenje prvostupanjskog organa od 17. 5. 2005. godine i tužitelju je priznato pravo RVI IX grupe s 30 % vojnog invaliditeta u iznosu od 50,24 KM.

Tužitelj je pokrenuo upravni spor, a Vrhovni sud Federacije BiH usvojio je tužbu, poništio rješenje tuženika i predmet vratio na ponovni postupak. U ponovnom postupku tužitelju je priznat status RVI VII grupe s 40 % vojnog invaliditeta od 15. 8. 2013. godine, i to rješenjem broj: UP-I-03-41-ZKZ-704/14-1 od 14. 12. 2017. godine. Tužitelj je ponovno pokrenuo upravni spor, a Vrhovni sud Federacije BiH usvojio je tužbu presudom broj: 70 0 U 004221 18 U 3 od 18. 4. 2019. godine, i preinačio rješenje tuženika od 14. 12. 2017. godine, u točki 3 dispozitiva tako da umjesto 15. 8. 2013. godine, treba da stoji 14. 12. 2017. godine.

Tužitelj je podnio zahtjev da mu se isplati razlika invalidnine, a prvostupanjski organ je Zaključkom odbio zahtjev, a tuženik je odbio žalbu tužitelja, presudom ovog suda broj: 10 0 U 005487 21 U od 14.3.2022.godine, usvojena je tužba tužitelja i predmet vraćen prvostupanjskom organu uprave na ponovni postupak i odluku.

U izvršenju presude Kantonalnog suda u Livnu broj: 10 0 U 005487 21 U od 14.3.2022.godine prvostupanjski organ Zaključkom broj: 09/1-37-1-89/21- 3 od 24.5.2023.godine utvrdio je retroaktivnu isplatu tužitelju na ime glavnice u iznosu od 10.760,52 KM za razdoblje od 1.9.2013.godine do 30.12.2017.godine.

Tužitelj je odbijen sa zahtjevom za isplatom zakonskih zateznih kamata i troškova postupka.

Prvostupanjski organ i tuženik u obrazloženju ističu da zakonske zatezne kamate nisu navedene ni određene rješenjem po kojem se traži isplata za neisplaćena potraživanja, jer nije riječ o obvezno pravnom odnosu u smislu odredbe članka 1 Zakona o obveznim odnosima nego o socijalnim davanjima, a Zakonom nije predviđena isplata kamata u slučaju zakašnjenja s isplatom niti na to upućuju propisi Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji.

U postupku nije sporna glavnicu koju su dužna tijela uprave isplatiti tužitelju za razdoblje od 1.9.2013.godine do 30.12.2017.godine, a radi se o razlici isplaćenih mjesečnih naknada invalidnine u visini od po 50,24 KM, umjesto mjesečne isplate koja je trebala biti od po 234,88 KM, tj. tužitelju je za svaki mjesec od 1.9.2013.godine do 14.12.2017.godine, manje isplaćivano mjesečno od po 184,64 KM, i isplaćen je iznos od 430 KM.

Tužitelju nisu priznate zatezne kamate, međutim, odredbom članka 39 Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji propisano je da rješenje o pravima na naknadu iz članka 8, 19 i 25 navedenog Zakona po službenoj dužnosti izvršava nadležni prvostupanjski organ. Odredbom članka 32 istog Zakona propisano je osobe koje ispunjavaju uvjete propisane tim Zakonom prava utvrđena prema tom Zakonu pripadaju od prvog dana narednog mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, ukoliko tim ili kantonalnim zakonom nije drugačije propisano, a isplata mjesečnih novčanih naknada, prema tom Zakonu, vrši se u mjesečnim iznosima za prethodni mjesec.

Imajući u vidu navedeno po ocjeni suda osnovani su navodi iz tužbe tužitelja da su ispunjeni uvjeti da se tužitelju isplate zaostale invalidnine za razdoblje od 1.9.2013.godine do 14.12.2017.godine, u mjesečnom iznosu od po 184,64 KM.

Neprijeporno je da je rješenje prvostupanjskog organa broj: 09-41-13/05 od 27.5.2005.godine kojim je tužitelju priznato svojstvo ratnog vojnog invalida V grupe počev od 1.6.2005.godine kao i pravo na osobnu invalidninu u mjesečnom iznosu od 234,88 KM, bilo na snazi do 14.12.2017.godine kako je utvrđenom presudom Vrhovnog suda F BiH broj: 70 0 U 004221 18 U 3 od 18.4.2019.godine, stoga tužitelju pripada pravo na isplatu navedenog iznosa od 234,88 KM umanjenog za isplatu koja mu je vršena za navedeno razdoblje u iznosu od po 50,24 KM, tj. tužitelju za navedeno razdoblje pripada isplata razlike mjesečnih invalidnina u iznosima od po 184,64 KM. Odredbom članka 32 Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji propisano je da osobe koje ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom prava utvrđena prema ovom Zakonu, pripadaju od prvog dana narednog mjeseca od dana podnošenja zahtjeva ukoliko ovim ili kantonalnim Zakonom nije drugačije propisano, a isplata mjesečnih novčanih naknada prema ovom Zakonu, vrši se u mjesečnim iznosima za prethodni mjesec. Iz navedenih razloga tužitelju pripadaju zakonske zatezne kamate počev od dospijeca svake pojedinačne mjesečne rate do isplate.

Odredbom članka 13 Zakona o upravnim sporovima propisano je da se u upravnom sporu može tražiti i naknada štete koja je tužitelju nanesena izvršenjem upravnog akta koji se osporava. Tužitelj je tužbom tražio isplatu zakonske zatezne kamate na iznose osobne invalidnine koji mu nisu isplaćeni, kao naknadu štete koja mu je nastala izvršenjem prvostupanjskog i osporenog rješenja. Zahtjev tužitelja za isplatu zakonskih kamata u suštini je zahtjev za naknadu štete u smislu odredbe članka 13 Zakona o upravnim sporovima. Zatezna kamata koju tužitelj potražuje, dakle, predstavlja naknadu štete koja mu je nastala zbog nemogućnosti korištenja novca u visini osobne invalidnine, odnosno zbog kašnjenja tuženog u izvršenju rješenja tuženika broj: UP-I-03-41-ZKZ-704/14-1 od 14.12.2017.godine, koje je preinačeno u stavku 3 dispozitiva presudom Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 70 0 U 004221 18 U 3 od 18.4.2019.godine, tako da prava tužitelju pripadaju do 14.12.2017.godine, a ne kako je navedenim rješenjem naznačeno do 15.8.2013.godine.

Sud je obvezao tuženika na isplatu temeljem odredbe članka 57 Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji kojim je propisano da se sredstava za ostvarivanje prava na osobnu invalidnu osiguravaju u Federalnom proračunu, a iz dispozitiva samog rješenja od

14.12.2017.godine predviđeno je da će se isplata po navedenom rješenju vršiti iz sredstava proračuna Federacije.

Odluka o troškovima donesena je na osnovi članka 55 ZUS-a, a u vezi sa člankom 368 stavak 1 i 3 Zakona o parničnom postupku prema kojima je stranka koje je u cijelosti izgubila parnicu, ili uspije u sporu u neznatnom dijelu, dužna protivnoj stranci nadoknaditi troškove postupka, a u konkretnom slučaju troškovi se sastoje od troškova za sastav žalbe zbog šutnje uprave podnesene dana 24.9.2020.godine, za žalbu podnesenu 19.5.2022.godine, za žalbu podnesenu 24.11.2022.godine, za žalbu podnesenu 23.3.2021.godine i za žalbu podnesenu 1.6.2023.godine, za urgenciju od 28.5.2019.godine i od 14.11.2022.godine sukladno članku 18 stavak 1 a u vezi sa člankom 12 Tarife o nagradama i naknadama za rad odvjetnika, za sastav tužbi od 1.7.2021.godine i od 11.9.2023.godine u iznosu od po 360,00 KM + 61,2 KM na ime PDV-a odnosno po tužbi 421,00 KM.

Punomoćnik tužitelja za sastav žalbe tražio je iznos od 540 + 17,00% PDV-a odnosno ukupno 631,80 KM, sud je priznao tužitelju za sastava žalbe iznos od 270 KM + 17,00% PDV-a koji iznosi 45,9 KM, odnosno ukupno za sastav svake žalbe od po 315,90 KM sukladno članku 18 stavak 6 a u vezi sa člankom 12 Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad odvjetnika, jer iz predmetnog spisa jasno proizlazi da je vrijednost spora određiva i da je glavnica koju potraživa tužitelj od tuženika iznos do 10.000,00 KM. Punomoćniku tužitelja priznati su i troškovi postupka za urgenciju od 28.5.2019.godine i od 14.11.2022.godine sukladno članku 18 stavak 1 a u vezi sa člankom 12 Tarife o nagradama i naknadama za rad odvjetnika.

Tužitelju nije priznat zahtjev za naknadom troškova za podnesak od 5.7.2016.godine, jer je iz predmetnog upravnog spisa razvidno da je tužitelj tražio troškove postupka koji se vodio pred Vrhovnim sudom Federacije BiH, i presuda je donesena 18.4.2019.godine, te je u prethodnom postupku mogao tražiti za ovaj podnesak troškove postupka. Ovaj sud nije priznao troškove za zahtjev za inspekcijski nadzor podnesen 19.2.2020.godine jer se navedeni zahtjev ne nalazi u predmetnom upravnom spisu kao ni očitovanja od 9.11.2020.godine i od 27.5.2021.godine, kao ni zahtjev za dostavu likvidacijskog kartona od 8.7.2024.godine.

Sud je priznao tužitelju troškove postupka za sastav tužbi od 1.7.2021.godine i od 11.9.2023.godine u iznosu od po 360,00 KM + 61,2 KM na ime PDV-a odnosno po tužbi 421,00 KM.

Tužitelj nema pravo na naknadu troškova prijevoza od sjedišta odvjetničkog ureda do sjedišta suda, a koje troškove potražuje u iznosu od 360,00 KM, niti ima pravo na naknadu troškova za odsustvo iz ureda tijekom putovanja u iznosu od 300,00 KM, jer u sjedištu suda ima ovlaštenih odvjetnika, stoga sud priznaje samo one troškove na koje bi imao pravo da je odvjetnika iz mjesta sjedišta suda.

Angažiranje odvjetnika izvan sjedišta suda je pravo stranke i njen osobni izbor a u tom slučaju stranka snosi troškove putovanja odvjetnika do mjesta sjedišta suda, kao i troškove odsustva iz ureda tijekom putovanja i takvi troškovi ne padaju na teret protivne stranke. Dakle, pravo je tužitelja da angažira odvjetnika po svom osobnom izboru, međutim, odnos stranke i punomoćnika ostaje slobodan i nedirnut od odnosa stranaka u postupku, a u pogledu konačnog snošenja potrebnih troškova postupka.

Zbog navedenog odlučeno je kao u izreci ove presude temeljem članka 36 Zakona o upravnim sporovima, i ova presuda zamjenjuje poništeni upravni akt shodno članku 36 stavak 3 Zakona o upravnim sporovima jer je sud rješavao u sporu pune jurisdikcije.

Zapisničar
Ivana Dalić

S u t k i n j a
Ana Krstanović

Uputa o pravnom lijeku: Protiv ove presude može se podnijeti zahtjev za izvanredno preispitivanje sudske odluke, u roku od 30 dana, računajući od dana prijema, putom ovog suda Vrhovnom sudu Federacije BiH Sarajevo.